

HISTORIA Sanktuarium Matki Bożej Królowej Nieba i Ziemi w Jaśliskach

Beskid Niski położony w południowo-wschodniej Polsce nad rzeką Jasiołką związany jest z wielowiekową tradycją i wsią Jasłiska. Jej początków niektórzy dopatrują się już za czasów króla Kazimierza Wielkiego. Nazwa owej miejscowości na przestrzeni setek lat ulegała ciągłym zmianom. Początkowo wioska nosiła nazwę Honstath lub Hohststhal co można by przetłumaczyć jako Wysszokie mesto. Obecna nazwa związana jest prawdopodobnie z płynącą przez tą miejscowość rzeką Jasiołką. Rok 1366 jest uważany za datę powstania miasteczka Jaśliska poprzez uzyskanie aktu lokacyjnego wydanego w Opatowcu na rzecz Jana Henselina, któremu pozwolono założyć miasto na prawie magdeburskim. Warto też wspomnieć jako ciekawostkę, że Jaśliska jako miasto posiadały prawo miecza czyli istniała tutaj ława sądowa, która mogła wydawać wyroki śmierci. Rok 1476 związany był z konfliktem między królem Kazimierzem a królem węgierskim Maciejem Korwinem co przyczyniło się w wielu miastach na Podkarpaciu do śmierci ludzi i ogromnych zniszczeń oraz podpaleń. Należy również wspomnieć, że miejscowość Jaśliska podlegała wówczas pod władzę księży biskupów z Przemyśla. Wiązało się to z tym, że biskupi zabiegali aby to miasto było rzymskokatolickie. Biskup Pstrokoński wydał w 1608 roku dekret, według którego Żydzi nie mieli prawa do dzierżawy ziemi, placów, domów a pozwolenie na handel obowiązywał tylko w dni targów i jarmarków. Również grekokatolicy nie mogli się osiedlać w tym mieście.

Najazd szwedzki na Polskę w 1655 roku nie ominął miasteczka w Beskidzie. Jaśliska zostały obleżone przez wojska Rakocznego a mury obronne zostały w du-

żej mierze wówczas zniszczone. Miejscowej ludności udało się odeprzeć atak a na pamiątkę zwycięstwa postawiono pomnik z datą 1659. Historia miasta Jaśliska związana jest również z własnym herbem.

Historia kościoła

W miejscowości Jaśliska, która była miastem biskupim nie mogło zabraknąć kościoła rzymskokatolickiego. Pierwszy zbudowany kościół w tej miejscowości był drewniany, kryty gontem, pod wezwaniem św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Brakuje dokładnych danych odnośnie roku budowy i konsekracji kościoła. Należy przypuszczać że świątynia została wzniesiona około 1370 r. W XV wieku dobudowano zakrystię z kamieni wydobytych z pobliskiej rzeki. Jest to obecnie najstarsza pozostała część z pierwotnego kościoła. W roku 1519 za czasów biskupa Piotra Tomickiego przeprowadzono jego gruntowny remont. Wewnątrz znajdowały się wówczas trzy ołtarze. Ołtarz główny poświęcony był Matce Bożej. Ołtarz boczny od strony południowej zajmował św. Mikołaj, a od strony północnej ołtarz dedykowany był św. Katarzynie.

Wraz z rozwojem miasta i zwiększającą się liczbę wiernych mały kościół potrzebował rozbudowy. W latach 1724-1732 w Jaśliskach dzięki ludności i Kurii Przemyskiej stanął nowy piękny kościół z miejscowego kamienia. Jego głównym fundatorem był biskup Aleksander Antoni Fredro. Kościół pw. św. Katarzyny wykonany był w stylu późnobarokowym. Kolejnej konserwacji świątyni dokonano w 1756 roku a na przełomie XIX i XX wieku kościół dodatkowo rozbudowano. Podczas tej przebudowy połączone ze sobą zostały nawa i dzwonnica. Stropy zostały zastąpione sklepieniami z pięknymi gzymsami. Sklepienia wykonane zostały metodą krzyżową na gurtach. Dzwonnica posiadała wtedy trzy dzwony „Urban” z 1601 r.,

„Jan” z 1656 r. i „Maria”. Ten ostatni prawdopodobnie był najstarszym dzwonem, którego dalsze losy niestety nie są znane. W 1904 r. odlano nowy dzwon o takiej samej nazwie „Maria”. Najstarszy dzwon zasponsorowany został przez proboszcza Mikołaja. W 1912 r. nastąpiła rozbudowa późnobarokowego kościoła, która trwała kilka lat. Wtedy pewnym przekształceniom uległy ołtarze w bocznych kaplicach z 1700 r. Do ołtarza głównego dołożono dwie figury świętych św. Piotr i św. Pawła. Niektóre obrazy i feretrony zostały przemalowane przez miejscowego artystę Michała Bogdańskiego, który był uczniem samego Jana Matejki.

10 czerwca 1997 r. w Krośnie na oczach kardynałów, metropolitów, arcybiskupów, biskupów dwu obrządków, wielkiej rzeszy duchowieństwa i około 700 tysięcznego tłumu wiernych Jan Paweł II dokonał koronacji Matki Bożej Królowej Nieba i Ziemi papieskimi koronami. Sam proboszcz, który doprowadził do koronacji nie był w orszaku papieskim.

Pozostał w tłumie z wiernymi. Przy ołtarzu reprezentował go rodak jaślicki ks. dr Stanisław Marczak. Po koronacji Matka Boża w swym cudownym obrazie odwiedziła ważniejsze ośrodki w regionie, aby w dniu 31 sierpnia powrócić w akcie uroczystej intronizacji do „swego domu”. Uroczystościom intronizacyjnym przewodniczył kard. Franciszek Macharski. Uczestniczyli w nich również abp Józef Michalik, biskupi: Stefan Moskwa, Bolesław Taborski, Kazimierz Nycz oraz około 70 kapłanów. Przybyło kilka tysięcy wiernych z Polski i ze Słowacji. Papieska koronacja słynącego obrazu Matki Bożej Królowej Nieba i Ziemi sprawiła, że kościół urósł do rangi sanktuarium maryjnego.

WNĘTRZE KOŚCIOŁA

Prezbiterium

Już od drzwi wejściowych zwraca uwagę późno barowy ołtarz umieszczony w prezbiterium

Ołtarz główny

Jego powstanie datuje się na wiek XVIII. Wykonany w stylu późnobarokowym, trójkondygnacyjny, jednoprzęsłowy z bramkami w stylu rokoka i regencji. Posiada sześć kolumn z ażurowymi zwieńczeniami. Centralne miejsce zajmuje obraz z 1634 r. z Matką Boską z Dzieciątkiem tytułowaną jako „Pani Jaślicka – Królowa Nieba i Ziemi”. Obraz na-

malowany został na desce a sygnowany przez Petrusa Raphaela Burnatowicza z Brzozowa. Prawdopodobnie obraz został namalowany dużo wcześniej a Burnatowicz jedynie go odnowił. Miejscowe przekazy podkreślają, że obraz dotarł do nich ze Słowacji lub Węgier, ponieważ tam Husyci niszczyli wszystkie obrazy religijne a zwłaszcza wizerunki Matki Bożej. Chcąc ratować obrazy zakonnicy i lud chowali obrazy i uciekali z nimi do Polski, stąd często noszą one określenie obrazy uchodzące. Jak głosi legenda obecny obraz Matki Bożej dotarł do Jaślick do kaplicy na Łamańcach a gdy jego kult poprzez cudowne uzdrowienia wzrastał został przeniesiony on do kościoła. Na obrazie Maryja przedstawiona jest w pozycji siedzącej z twarzą zwróconą w stronę Dzieciątka Jezus, które jest podtrzymywane lewą ręką. W prawej dłoni trzyma berło symbol władzy królewskiej. Na głowie ma koronę, pod którą znajdują się długie brązowe włosy opadające na ramiona. Ubrana jest w suknię czerwoną, przepasaną złotym paskiem. Suknię pokrywa płaszcz niebieski spięty pod szyją złotą broszką. Brzeg płaszcza ozdobiony jest haftem. Twarz Maryi jest owalna, nos prosty. Na uwagę zasługuje również prawe ucho, które jest nastawione aby wysłuchiwać prośby ludzi i ich problemy czy radości. Jest to Maryja słuchająca. Dzieciątko Jezus zwrócone jest w stronę swojej Matki. Prawą ręką błogosławi świat i pielgrzymów przybywających do sanktuarium. Obecny obraz był kilkakrotnie przemalowany. Obraz codziennie jest odświeżany przed pierwszą Mszą świętą a zasuwany po ostatniej Mszy wieczornej. Na zasuwie znajduje się patronka kościoła czyli św. Katarzyna Aleksandryjska. Święta Katarzyna jako dziewczica i męczennica przedstawiona jest ze swoimi atrybutami i narzędziami zbrodni męczeńskiej w postawie stojącej spoglądając ku niebu jako miejscu swojego przeznaczenia. Odziana jest w długą suknię i płaszcz. Na głowie ma koronę a w prawej ręce palmę męczeństwa. Lewą ręką podtrzymuje płaszcz. Tło przedstawia błękitne niebo z główkami aniołów oraz kołem i sceną ścięcia. Jest to obraz olej na płótnie z ok. 1700 r. Powyżej obrazu w przyczołku znajdują się obraz Serce Gorejące w formie owalu w poziomie. Serce jest oplecione koroną cierniową z płomieniami ognia i krzyżem. Po bokach są ręce ze stygmatami z około 1750 r. W zwieńczeniu ołtarza znajduje się Trójca Przenajświętsza – z lewej strony jest Bóg Ojciec ukazany jako starzec z brodą, po prawej jest Chrystus z krzyżem a nad nimi jest

wzlatująca Gołębicą symbol Ducha Świętego z 1750 r. Na bokach ołtarza ułożone są rzeźby św. Piotra z kluczem i św. Pawła z mieczem oraz księgą pochodzące z około 1912 r. U podstawy ołtarza znajduje się wzorzyste antependium. c.d.n..

Ogłoszenia duszpasterskie

1. Msze św. w tygodniu w Sanktuarium o godz. 8.00 i 18.00. Na Woli w piątek godz. 17.00, u Sióstr o 7.00.

2. Msze św. w przyszłą niedzielę w Sanktuarium o godz. 8.00, 11.00; 16.00 na Woli o 9.30 u Sióstr o 7.00.

3. W czwartek od godziny 17.00 adoracja Najświętszego Sakramentu.

4. W sobotę o godz. 8.00 Msza św., a po niej nowenna do Matki Bożej Królowej Nieba i Ziemi.

5. W sobotę 24 lipca, na Rynku w ramach organizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury w Jaśliskach, „JAŚLISKIE LATO” odbędzie się Zlot Zabytkowych Pojazdów. O godzinie 17.00 Msza św. w naszym Sanktuarium i błogosławieństwo oraz poświęcenie zabytkowych pojazdów. Zapraszamy na to wydarzenie mieszkańców naszej parafii i wypoczywających w Jaśliskach. Będą też atrakcje dla najmłodszych. Więcej informacji na plakacie w gablocie parafialnej.

6. Za tydzień w niedzielę 25 lipca, wspomnienie liturgiczne św. Krzysztofa Patrona kierowców. Po każdej Mszy św. błogosławieństwo pojazdów i kierowców. Po Mszy św. zbiórka do puszek MIVA Polska z okazji poświęcenia na środki transportu dla polskich misjonarzy. Akcja Stowarzyszenia św. Krzysztofa kieruje apel do kierowców, aby jako podziękowanie za bezpiecznie przejechane kilometry złożyli dar na środki transportu dla misjonarzy. Ofiary składane z okazji błogosławieństwa pojazdów przeznaczone na zakup środków transportu dla misjonarzy. To także dzień imienin bpa Krzysztofa Chudzio. Osobę solenizanta otoczmy naszą modlitwą.

7. Przygotowując się do odpustu parafialnego połączonego z dożynkami Archidiecezji Przemyskiej, którym będzie przewodniczył ks. Arcybiskup Adam Szal, podobnie jak w poprzednich latach proszę o zrobienie wieńców dożynkowych w ramach grup parafialnych i sołectw, jak również spodziewamy się na odpuscie wielu piel-

grzymów z naszej archidiecezji i ze Słowacji. Jest już dobrą tradycją, że po odpuscie zapraszamy ich na poczęstunek. Dlatego zwracam się z prośbą o pomoc w sfinansowaniu poczęstunku przybyłych gości z diecezji i Słowacji. Proszę w najbliższym czasie w miarę możliwości do siostry Mileanii wpłacić po 10 złotych od rodziny.

8. W dniu 12 sierpnia planowana jest parafialna jednodniowa Pielgrzymka do Kalwarii Pałacowskiej na Wielki odpust Kalwaryjski. Wyjazd o godz. 3.00 z Rynku, następnie na Kalwarii odprawimy Drożki Pana Jezusa i Msza św. pod przewodnictwem ks. bpa o godz. 18.00. Około godziny 21.00 wyjazd do Jaślik. Wyżywienie we własnym zakresie. Cena wyjazdu 30 zł. Zapisy w zakrystii.

9. W przyszłą niedzielę po Mszy św. zbiórka do puszek na pomoc dla dwumiesięcznego Kubusia Zwierzchowskiego z Bliznego, który walczy o życie. Zdiagnozowano u niego ciężką wadę serca (tetralogia Fallota, zrośnięcie zastawki pnia płucnego, krążenie płucne zopatrzywane przez naczynia krążenia obocznego). Rodzice mają tylko dwa tygodnie na to, aby zbierać ogromną kwotę, bo aż 5 milionów złotych na operację w Stanach Zjednoczonych, która uratuje serce ich syna. Każdy z nas może pomóc, dlatego prosimy o wsparcie na tak ważny cel. Prosimy o wsparcie.

10. Bóg zapłać za wszystkie ofiary składane na remont i ogrzewanie naszych świątyń. Składka z dzisiejszej niedzieli na cele remontowe parafii.

11. Dziękujemy za utrzymanie czystości w naszych świątyniach. Do sprzątnia Sanktuarium w sobotę na godzinę 9.00 prosimy: Elżbieta Hryniak, Edyta Biłas, Anna Magierowska, Dorota Kurdyła, Krystyna Huta, Krystyna Krok, Joanna Janiszewska.

12. Do sprzątnia generalnego Kościoła w Woli prosimy w tym tygodniu Panów i Panie ochotniczki.

13. Zachęcamy do czytania tygodnika Niedziela. W tym tygodniu warto przeczytać:

Nic bej Jej zgody.

14. Do sakramentu małżeństwa przygotowują się: Bartłomiej Magierowski z par. Jaślińska i Natalia Sylwia Kuliga z par. Korczyńska. Zap. I, Marek Madej z par. Jaślińska i Katarzyna Amorgowicz z par. Rogi. Zap. I.

Intencje Mszalne 19 – 25 lipca 2021

poniedziałek, 19 lipca

07:00 /Siostry/ + Władysław Zawada /2 r. śm./ od żony

08:00 + Mieczysław Kuchta /greg./

18:00 + Michał Mezglewski /od córki Barbary z rodz.

18:00 /poza parafią/ + Emilia Mezglewska /greg./ - ks. Proboszcz

wtorek, 20 lipca

07:00 /Siostry/ Int. o zdrowie i błog., Boże oraz opiekę Matki Bożej dla Lucyny

08:00 + Mieczysław Kuchta /greg./

18:00 Int. o zdrowie i Boże błog., oraz opiekę Matki Bożej dla córki Haliny Kurdyła i całej jej rodziny

18:00 /poza/ + Emilia Mezglewska /greg./ - ks. Proboszcz

środa, 21 lipca

07:00 /Siostry/ Int. o zdrowie błog., Boże dla Anny Madej z okazji 90 tych urodzin z prośbą o zdrowie błog., Boże dla całej rodziny

08:00 + Mieczysław Kuchta /greg./

18:00 Int. dziękczynna z prośbą o Boże błog., opiekę Maryi dla rodziny Wróblewskich

18:00 /poza parafią/ + Emilia Mezglewska /greg./ - ks. Proboszcz

czwartek, 22 lipca

07:00 /Siostry/ + s. Wojciecha i ks. Jan Baran /od Ewy Kurasz

08:00 + Mieczysław Kuchta /greg./

18:00 + Walerian Zawada /50 r. śm./ oraz za jego żonę Marię i syna Jana

18:00 /poza parafią/ + Emilia Mezglewska /greg./ - ks. Proboszcz

piątek, 23 lipca

07:00 /Siostry/ + Jan Zielonka; + Marcjanna, Tadeusz, Maria Lorenc

08:00 + Mieczysław Kuchta /greg./

17:00 /Wola/ + Bronisława Marczak /od koleżanek i kolegów zięcia Bogdana z Rozlewni Celestynka

18:00 Int. za zam. z rodziny Krzyśko i Zajac

18:00 /poza parafią/ + Emilia Mezglewska /greg./ - ks. Proboszcz

sobota, 24 lipca

07:00 /Siostry/ + Michał Mezglewski /od szwagra Jana z rodz.

08:00 + Mieczysław Kuchta /greg./

18:00 + Anna Farbaniec

18:00 /poza parafią/ + Emilia Mezglewska /greg./ - ks. Proboszcz

niedziela, 25 lipca

07:00 /Siostry/ + Emilia Mezglewska /greg./

08:00 + Michalina Madej /11 r. śm./

09:30 /Wola/ + Bronisława Marczak /od Felicji Marczak

11:00 + Wojciech, Izabela, Krzysztof z rodz. Grodzińskich; + Barbara, Stanisław Gunia

11:00 Za parafian

16:00 + Mieczysław Kuchta /greg./